

Тарас Чабан

Науковий керівник: к.е.н., доцент Дідоренко Т. В.
Тернопільський національний економічний університет

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК РУХ ДО НОВОГО СОЦІАЛЬНОГО КЛІМАТУ В СУСПІЛЬСТВІ

Четвертою промисловою революцією (індустрія 4.0) називають інтеграції адміністративних процедур, логістичної діяльності та вибір певних процесів, що створюють додану вартість, в цифрову мережу, що включає постачальників сировини, проміжних і кінцевих виробників, споживачів і подальше сервісне обслуговування. Нові сфери бізнесу і ринки засновані на електронних даних. Уже не тільки технологічне обладнання є основою майбутнього виробництва, а й послуги, які стали результатом збору даних і їх докладного аналізу. Можливості індустрії 4.0 дозволяють розробити і реалізувати приватні бізнес-моделі. При цьому працівники повинні оволодіти новими кваліфікаціями, так як їх завдання стануть більш комплексними за рахунок обслуговування сучасних систем, послуг консалтингу, програмного забезпечення і ін. Завдяки цьому, що всі виробничі операції оцифровані і знаходяться в відповідних базах даних, розробка нових продуктів, їх експериментальне апробування, тестування і переналагодження обладнання відбуваються спочатку в формі модульних програм; при цьому ні сировину, ні матеріали не переміщуються, відсутній виробничий брак.

Все це здійснюється при відносно невеликих витратах. Таким чином, інвестиції в підприємство, охоплене цифровою трансформацією, окупається швидше. Оцифрування / трансформація змінює фундаментальні перетворення в технологічних процесах, організаційних структурах, культуру управління та існуючі бізнес-моделі. Однак мають місце коментарі про так звану «руйнівну перебудову». Англійське слово «disruptive» - «руйнівний, підривний, розпадається» - найкраще характеризує небезпечну ситуацію для багатьох підприємств. Втім, 7% німецьких підприємств розглядають оцифровку як ризик, більше 90% - як шанс бути такими успішними як сталеплавний завод «ThyssenKrupp AG», промислові групи «Siemens», «Pilz», виробники робототехніки «Kuka», верстатів «Trumpf», автомобілів «Tesla» та ін. Більше половини підприємств пристосовують наявні продукти та послуги до оцифрування; чотири з десяти компаній пропонують нову продукцію; 42% німецьких підприємств запланували інвестиції в цифрову трансформацію. Переважна більшість німецьких підприємств підходить до оцифрування стратегічно, і лише невелика їх частина вважає її справою керуючого.

Підбір і кваліфікація співробітників є ключовими бар'єрами в сфері трансформації. Впровадження цифрових технологій має великий вплив на ринок праці. Передбачається, що в Німеччині буде потрібно звільнити 18 млн працівників, але з'являться нові, більш претензійні робочі місця. Наприклад, особливий попит існує на експертів по IT-безпеці. Найчастіше успішній цифровій трансформації перешкоджає переважаючий на підприємствах соціальний клімат: 62% опитаних вважають його одним із стримуючих чинників. Керівні кадри не в змозі чітко, на основі показників викласти своє бачення цілей цифрової трансформації. Цифрова культура управління вимагає прийняття наступних термінових заходів:

- заохочення інновацій;
- відмови від способу мислення «завжди так робили»;
- створення атмосфери довіри, відкритості, толерантності до помилок, тому що помилки мають право бути, так як на них вчаться і вдосконалюються. Якщо хтось спробував зробити щось нове і у нього нічого не вдалось, потрібно заохотити його, тому що він зважився це зробити;
- формування колективу, в якому співробітники не будуть мислити по шаблону;
- залучення на свою сторону незатребуваних і критично налаштованих талантів ззовні;

- співпраці з підприємствами на початковому етапі, які готові до інновацій;
- застосування стимулюючої програми, яка передбачає виплату гонорару за видатні досягнення;
- проведення для відповідальних співробітників внутрішніх або виїзних тренінгів;
- організації структур, незалежних від повсякденного бізнесу і маючих свій бюджет і ресурси для вирішення задач цифрової трансформації.

Епохальний етап для підприємства настає в той момент, коли воно розуміє, що цифрова трансформація - це не питання техніки, а проблема зміни соціального клімату.

Список використаних джерел

1. The Infrastructure Needs of the Digital Economy [Electronic resource]. – Access mode:https://www.bcgperspectives.com/content/articles/telecommunications_public_sector_infrastructure_needs_digital_economy/ – Title from the screen.
2. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>. – Заголовок з екрана.
3. Дослідження інтернет-аудиторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.inau.org.ua/analytics_vuq.phtml. – Заголовок з екрана.
4. Що заважає розвиватися цифровій економіці в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: forbes.ua/ua/business/1363657-shcho-zavazhae-rozvivatisya-cifrovij-ekonomici-v-ukrayini. – Заголовок з екрана.